

DIE ROTUNDE IN BROOS/ORĂȘTIE (KREIS HUNEDOARA)

ZENO-KARL PINTER*

Rotonda de la Orăștie (județul Hunedoara)

Cu prilejul amplelor cercetări arheologice desfășurate în cetatea din Orăștie au fost surprinse urme de locuire umană din secolele VIII–XI, suprapuse în secolele X–XI de o fortificație de pământ cu șanț, val și palisadă. Această fortificație a fost întărită în secolul al XII-lea, prin construirea unui turn de plan dreptunghiular din piatră (donjon) și a unei capele de plan central (rotondă), cu un subsol de plan circular cu stâlp central de susținere a bolții și parter circular prevăzut cu absidă semicirculară pe partea de Est. Capela a fost construită în prima jumătate a secolului al XII-lea cu rol de capelă de curte în cadrul unui complex seniorial. La începutul secolului al XIII-lea, în urma colonizării săsești, capela este folosită provizoriu ca biserică de comunitate, până la construirea unui edificiu de cult adecvat, prin adăugarea unui pridvor (atrium). După terminarea bisericii romanice, rotonda devine capelă cimiterială iar în secolul al XIV-lea este transformată prin îngroșarea zidurilor în turn de apărare pe curtea de Est a cetății de piatră. La cumpăna secolelor XVIII–XIX, capela este demolată iar subsolul acesteia este folosit ca groapă de var în cadrul șantierului de construcție a noii biserici luterane.

The Rotunda in Orăștie (Hunedoara County)

During the extensive archaeological researches in the fortress of Orăștie, human habitation remains belonging to the 8th–9th centuries were discovered under an earth enclosure with a ditch, a remblai and a palisade. This enclosure was reinforced in the 12th century by building a rectangular stone tower (donjon) and a centrally planned chapel (rotunda). The chapel had a circular basement with a central column designed to support the vaulted ceiling and a circular floor with a semicircular apse on the East side. It was built in the first half of the 12th century as a court chapel for a manorial residence. At the beginning of the 13th century after the arrival of the German colonists a threshold (atrium) was built and the chapel was used as a temporary parish church

---

* Prof. Dr. Zeno-Karl Pinter, Fakultät für Geschichte und Kulturerbe „Nicolae Lupu“, „Lucian Blaga“-Universität Hermannstadt; Forscher III. akad. Grades (Fachbereich: Archäologie und Geschichte) im Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt. Dienstschrift: Institutul de Cercetări Socio-Umane, B-dul Victoriei 40, Ro-550024 Sibiu; E-Mail: zenopinter@yahoo.de; Telnr.: (0040)269212604.

until a more appropriate church could be ready. After the completion of the Romanesque church the rotunda was used as the cemetery's chapel and during the 14th century its walls were reinforced and the chapel became a defense tower for the East side of the stone fortification. At the end of the 18th century or the beginning of the 19th the chapel was demolished and its basement was used as a lime pit for the construction site of the new Lutheran church.

Keywords: Transilvania, Orăștie, chapel, rotunda, medieval archaeology, crypt, earth enclosure, palisade.

DIE EUCHARISTISCHEN STREITGESPRÄCHE ZWISCHEN LUTHERANERN UND CALVINISTEN IM SIEBENBÜRGEN DES 16. JAHRHUNDERTS

VIGH BÉLA*

Disputele sinodale luterano-calvine în Transilvania secolului al XVI-lea

Reforma religioasă din secolul al XVI-lea a fost fără îndoială unul din cele mai importante curente spirituale ce a schimbat soarta creștinismului. Studiul de față tratează etapele de pătrundere a acestui fenomen. Reforma nu a fost un dat, un produs spiritual finit importat din Occident, ci a trecut prin diferite faze de desfășurare.

Protestantizarea Transilvaniei a durat 6 decenii (1520–1580). În aceste decenii au avut loc mai multe dispute sinodale care s-au tradus în polemici teologice de un rafinament și de o finețe aparte. Fără doar și poate Reforma a eliberat gândirea religioasă din chingile scolasticii punând în prim plan rațiunea și argumentarea.

Luteranizarea s-a desfășurat lent, schimbările doctrinare, cel puțin pentru mase, erau deseori insesizabile. În cadrul nesfârșitelor sinoade dintre luterani și calvini, mai apoi între calvini și unitarieni, s-a sedimentat dogmatica acestor confesiuni protestante.

În 1545 dieta de la Turda a luat act de pătrunderea noii învățături.

The Disputes between Lutherans and Calvinists in Transylvania during the 16th Century

The Religious Reformation from the 16th century was undoubtedly one of the most important spiritual movements which changed Christianity. The paper approaches the stages the phenomenon penetrated in Transylvania because we cannot speak about a product taken over from the west. The process of “protestantization” of Transylvania lasted for about 60 years, from 1520 to 1580. During this time in the synod there took place theological disputes of great refinement. The Reformation liberated religious thinking from scholastics putting on its place rational thinking and argumentation. The Lutheran dogmatism was taken over slowly and quite unperceivable for most of the population. At the occasion of the Lutheran and Calvinist synods and than at the

---

* Dr. Vigh Béla (geb. 1971, gest. 2010), promoviere 2009 mit einer Arbeit über die Reformation in Siebenbürgen; er war von 2009 bis 2010 als Museumswissenschaftler im Nationalen Brukenthalmuseum Hermannstadt/Sibiu (Abteilung Brukenthalbibliothek) tätig.

Calvinists and Unitarian ones the sedimentation of the dogmatic of these confessions took place. In 1545, the Diet in Turda agreed with the penetration of the new dogma.

Keywords: Religious Reformation, 16th Century, Lutheran, Calvinist and Unitarian dogma, Transylvanian Diet.

DAS LANDWIRTSCHAFTSGEFÜGE SIEBENBÜRGENS IN DER ZWEITEN HÄLFTE DES 19. JAHRHUNDERTS

PAUL NIEDERMAIER*

Structura agriculturii transilvane în a doua jumătate a secolului al XIX-lea

În materialul de față se efectuează o comparație între mărimea suprafețelor cu diferite utilizări din unele sate transilvane. Tabelele înfățișează o diferență esențială între bunăstarea din satele de pe fostul *teritoriu comitatens* și cea de pe fostul *teritoriu crăiesc* – aceasta chiar și la 30 de ani după desființarea iobăgiei. Se constată, de asemenea, că numărul familiilor satului, adică mărimea localității, nu a fost hotărâtoare pentru modul de utilizare al terenului. În schimb, a existat o relație între mărimea suprafețelor și utilizarea acestora: în satele în care suprafața medie a ogoarelor raportată la numărul de familii a fost mică a existat și un număr redus de animale mari și invers; spre deosebire de această paralelitate se constată un raport invers în comparație cu însemnătatea viticulturii. Dacă se generalizează rezultatele obținute, rezultă că, în perioade de conjunctură agrară, cultivarea ogoarelor a fost mai importantă decât celelalte ocupații din mediul rural; în perioade de crize agrare a precumpănit importanța creșterii animalelor și a viticulturii.

The Structure of Agriculture in Transylvania in the Second Half of the 19th Century

The paper compares the agricultural surfaces with different destinations from a range of Transylvanian villages. The data from the charts show a significant difference concerning the wealth of the peasants from the *comitatens territory* and the *king's territory* even thirty years after serfdom was abolished. One of the conclusions is that the number of families from a village was not decisive for the way the soil was used, but there is a relation between the dimensions of the surface and the way it was used: in the villages the inhabitants owned at an average small surfaces, the number of cattle and horses was also small and contrariwise. In contrast, the researcher detected an inverted ratio concerning the importance of wine growing. Generalizing the results, one

---

* Prof. Dr. Paul Niedermaier, Korrespondierendes Mitglied der Rumänischen Akademie, wissenschaftlicher Mitarbeiter im Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt/Sibiu; B-dul Victoriei Nr. 40, Ro-550024 Sibiu; E-Mail: niedermaier@icsusib.ro; Tel.: 0040-269-212604.

can affirm that in times of agricultural boom the cultivation of the fields was more important than other activities, but in times of crises cattle breeding and wine growing became the main activities.

Keywords: Fields, grasslands, *comitatens territory*, *king's territory*, Transylvania, cattle, woods, vineyard, economic structure, wealth gap.

AUF DEN SPUREN VON HANS BENNING IN SIEBENBÜRGEN. DIE DEUTSCHE KRIEGSPROPAGANDA UND DIE REAKTIONEN DER UNGARISCHEN REGIERUNG (1914–1916) *

CLAUDIU-LUCIAN TOPOR**

În Transilvania pe urmele lui Hans Benning. Propaganda de război germană și reacțiile guvernului maghiar (1914–1916)

Înainte de Primul Război Mondial Hans (Iosif) Benning și familia lui probabil că nu se bucuraseră de atenția autorităților române și nici a reprezentanților diplomați ai Germaniei în București. Va fi fost un străin oarecare din capitala României. Declanșarea războiului și organizarea propagandei germane a schimbat radical destinul acestui personaj. Fondator al ziarului „Ziua”, recunoscut ca fidel propagandei de război germane, el este trimis de către Ludwig Roselius în Transilvania cu misiunea de a-i convinge pe românii din Ungaria că guvernul maghiar se poate îngriji mai bine de soarta lor decât orice fel de stăpânire românească. Odată reconfirmată fidelitatea românilor față de legile și autoritatea guvernului de la Budapesta, propaganda din România, favorabilă Antantei, primea o grea lovitură. Se demonstrează că „împlinirea idealului național” nu trecea același interes de ambele părți ale Carpaților și în acest fel curentul naționalist și-ar fi domolit reacțiile. Activitatea lui Benning în Transilvania nu se bucura însă de susținerea deplină a guvernului maghiar. Curând apar și acuzațiile. Lui Benning i se reproșează amestecul în afacerile interne ale guvernului maghiar. În replică, consulatul german din Brașov susține ideea că guvernul maghiar a fost mereu informat cu privire la conținutul misiunii lui Benning. Pozițiile conflictuale se mențin chiar până la intrarea României în război – o nouă dovadă de slăbiciune în alianța germano-austro-ungară.

In the Footsteps of Hans Benning in Transylvania. German War Propaganda and the Reactions of the Hungarian Government (1914–1916)***

Before World War I Hans (Joseph) Benning and his family probably did not enjoy neither the attention of the Romanian authorities nor that of Germany's diplomatic

---

* Vorliegender Beitrag ist das Ergebnis einer Untersuchung, die im Rahmen des „Operationellen Strukturprogramms für Humankapitalentwicklung“ durchgeführt wurde, über das Projekt „Dezvoltarea capacității de inovare și creșterea impactului cercetării prin programe post-doctorale“ [Die Förderung der Innovationsfähigkeit und die Zunahme des Einflusses der Forschung mittels post-doktoraler Programme], („Al. I. Cuza“-Universität Jassy/Iași, POSDRU/89/1.5/S/49944).

** Dr. Claudiu-Lucian Topor, Historiker, „Al. I. Cuza“-Universität Jassy/Iași, Fakultät für Geschichte; E-Mail: claudiulucian@yahoo.com.

*** This work was supported by Human Resources Development Operational Programme within the project “Development of the capacity for innovation and increasing the impact of post-doctoral research programs”, “Al. I. Cuza” University Iași, POSDRU/89/1.5/S/49944.

---

representatives in Bucharest. He must have been a stranger in the Romanian capital. The outbreak of WWI and the organization of German propaganda radically transformed his destiny. Founder of the newspaper "Ziua", and recognized as loyal by German war propaganda, he was sent by Ludwig Roselius to Transylvania with the mission of convincing the Romanians in Hungary that the Hungarian government could oversee their fate better than any Romanian authorities. Once the Romanians reaffirmed their loyalty to the laws and authority of the government from Budapest, Romanian propaganda favorable to the Entente received a heavy blow. It demonstrated that "the fulfillment of the national ideal" did not arouse the same interest on both sides of the Carpathians. Reactions to the nationalist movement had thus subsided. Benning's activity in Transylvania did not enjoy the full support of the Hungarian Government and accusations began to arise. The Hungarian Government was unhappy with Benning's interference in its internal affairs. In response, the German consulate in Brasov supported the idea that the Hungarian government had always been informed of the contents of Benning's mission. The conflicting positions were maintained right up to the entry of Romania into the war, proofing once again the weakness in the German-Austro-Hungarian alliance.

Keywords: war, propaganda, espionage, nationalism, government.

DIE ERGEBNISSE DER DEUTSCHEN VOLKSPARTEI IN RUMÄNIEN BEI DEN LEGISLATIVWAHLEN VON 1919 BIS 1937

PAUL ȘEULEAN*

Rezultatele înregistrate de către Partidul German din România la alegerile legislative din perioada 1919–1937

După 1919, sașii transilvăneni, șvabii bănățeni împreună cu etnicii germanii din Vechiul Regat, Basarabia și Bucovina au format minoritatea germană din România, ce reprezenta 4,1% din întreaga populație. Dorința membrilor comunității germane de a participa la viața politică națională a impus necesitatea organizării; între anii 1919–1921 se întemeiază prima instituție politică națională a tuturor germanilor din țară, Uniunea Germanilor din România Mare (*Verband der Deutschen in Großrumänien*).

Expresia politică a Uniunii a fost Partidul German; titulatura exactă a fost Partidul Național German din România (*Deutsche Volkspartei in Großrumänien*) până după alegerile generale din decembrie 1929, când formațiunea adoptă, oficial, numele de Partidul German. Organizația își desfășoară activitatea politică în baza unui program electoral comun, în 16 puncte, adoptat la 6 septembrie 1919, la Timișoara.

În toată perioada interbelică, trăsătura definitorie din activitatea Partidului German a reprezentat-o participarea formațiunii politice la alegerile parlamentare în cartel cu executivul aflat la putere; singura excepție au consemnat-o alegerile legislative din 1929, când germanii au făcut cartel electoral cu Partidul Maghiar și nu cu guvernul. Deputații și senatorii germani au participat la dezbaterile în plen și pe comisii ale camerelor Adunării Naționale, luând o poziție fermă vizavi de chestiunile aflate la ordinea zilei.

The Results Gained by the German Party in Romania in the Legislative Elections (1919–1937)

The paper aims to analyze the outcome of legislative elections for the German Party in the timespan from 1919–1937. It also presents the main conclusions concerning the dynamics of political parties by analyzing the parliamentary elections that took place between the two world wars.

---

* Paul Șeulean, Doktorand, Historiker, „Babeș-Bolyai“-Universität, Klausenburg/Cluj-Napoca; Tel. 07248681246, E-Mail: seuleanpaul@yahoo.com.

In 1919, the German representatives in the Deputies' Assembly and the Senate founded the German Party and adopted its political program on September the 6th 1919.

In appreciating the results of the German Party one must take into account the fact it signed a protocol setting up a common voter list for all elections with the governing party. Thus the German Party tried to legitimate its own political actions taking advantage of this alliance during the first period of its existence (1919–1937).

The first section of the study encompasses a short history of the German Party, dealing with the way it was founded and with the main features of its program.

The second section examines the results of the German Party in legislative elections.

Keywords: German Party in Romania, legislative elections, 1919–1937, German minority, Romanian government.

DIE VERBRÜDERUNGSBEWEGUNG UND PARTEI „NEMERE“. EIN BESONDERER ZEITABSCHNITT IM POLITISCHEN LEBEN KRONSTADTS DER 1870ER JAHRE

STÉPHANIE DANNEBERG*

Mișcarea de înfrățire și partidul „Nemere“. Un moment special în viața politică a Brașovului din jurul anului 1870

Sub numele de „Nemere“ erau cunoscute în epocă atât ziarul de scandal fondat în 1871 cât și un partid brașovean, întemeiat în 1872 în scopul constituirii unei coaliții antisăsești. Începutul a fost făcut prin două serbări, organizate pe 22 aprilie 1871: una a sașilor, ca serbare a victoriei germane, iar ca pendant o contra-manifestare a locuitorilor de altă etnie care, neoficial, a fost o acțiune antisăsească. Românii, maghiarii dar și germanii catolici s-au coalizat pentru a-și exprima fidelitatea față de statul maghiar și față de monarhie. Pe neașteptate, această înfrățire s-a transformat într-o fracțiune politică extrem de activă cu prilejul alegerilor parlamentare din anul 1872. Programul grupării era opus pasivismului românesc. În Brașov, candidați „Nemere“ au fost numiți ministrul comunicațiilor din Ungaria, Ludovic Tisza, și mitropolitul ortodox Andrei Șaguna. Curând, și la Sibiu s-a constituit un partid antisăseșc, nominalizând candidați pentru alegerile parlamentare. În Brașov toate acestea au generat o atmosferă foarte încărcată, întrucât li se reproșa sașilor că au retras pe nedrept multor români dreptul la vot. Atât sașii, cât și mișcarea antisăsească, au fost susținuți în campania electorală de presă. Românii și sașii se învinuiau reciproc de fraudarea alegerilor: românii în *Gazeta Transilvaniei*, iar sașii prin intermediul *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*. După alegeri s-a așternut subit liniștea în jurul partidului „Nemere“, știrile despre această grupare apărând doar sporadic. Cu prilejul alegerilor parlamentare din 1875, partidul a devenit din nou activ, de această dată fără mare vizibilitate. Frațiunea pasiviștilor români a depășit, prin influența și prin succesele dobândite, vădit, acțiunile „Nemere“.

The “Nemere” Party and Fraternization-Movement. A Special Moment of the Political Life in Brașov around the Year 1870

“Nemere” was the name of a Brașov muckraking newspaper from 1871 and also of a political party founded in 1872. The party was created as an anti-Saxon coalition. On the

---

* Stéphanie Danneberg, Doktorandin an der Ludwig-Maximilians-Universität München, Historisches Seminar Geschichte Ost- und Südosteuropas, E-Mail: sgambee@hotmail.com.

22nd of April 1871 two celebrations took place: the Saxons from Braşov celebrated the foundation of the German Empire, while the non-Saxons held a counter-celebration, in fact an “unofficial” anti-Saxon gathering. The alliance of Romanians, Hungarians and Catholic Germans expressed their loyalty towards both, the Hungarian State and the Monarchy. This unexpected fraternization transformed into a political fraction which was very active during the Hungarian parliamentary elections in June 1872. Its program was just opposite to that of the Romanian Passives. As candidates of the “Nemere” the Hungarian minister for communication Ludwig Tisza and the Metropolitan bishop of the Transylvanian Orthodox Church Andrei Şaguna were appointed. Following these nominations, an anti-Saxon political party was also established in Sibiu and candidates for the Hungarian parliamentary elections had been nominated. In Braşov, the elections took place in a fierce atmosphere. The Saxons were accused of having unlawfully excluded Romanians from the elections. Actions taken by the Saxons as well as those taken by the anti-Saxons were both continuously covered by the local Braşov newspapers. The *Gazeta Transilvaniei* and the *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt* mutually reported about election fraud of the respective counter party. After the parliamentary elections, the “Nemere” became quiet. Only sporadic news about the party appeared in the newspapers. It was not before the next parliamentary elections from 1875 when the “Nemere” became active again. This time however, its activities were eclipsed by the growing importance and the success of the Romanian Passives.

Keywords: Nemere, political party, Transylvania, newspaper, Braşov.

**DIE DARSTELLUNG DER BUSSE. EINE IKONOGRAPHISCHE
INTERPRETATION DER AUF DEN ARCHIVOLTEN DES PORTALS
DER EVANGELISCHEN KIRCHE IN HOLZMENGEN/HOSMAN
(KREIS HERMANNSTADT/SIBIU) VORHANDENEN SKULPTUREN***

SEBASTIAN CORNEANU**

**Ilustrarea Peninței în sculpturile din arhivoltele portalului bisericii evanghelice
din Hosman, județul Sibiu. Interpretare iconografică**

Portalul vestic al bisericii evanghelice din Hosman, județul Sibiu, poate fi considerat un exemplu al stilului romanic, stil adus în ambianța transilvăneană de către coloniștii sași. Printre elementele sale decorative, conținând capiteluri de coloane decorate cu modele similare celor ale Portalului Uriaș al catedralei Sf. Ștefan din Viena, am identificat o abordare diferită a sculpturii figurative, îngemănată în teme religioase identificabile.

Considerând temele religioase reprezentate în arhivoltele portalului ca elemente narative cu un conținut specific, după analiza individuală a fiecărei scene le-am relaționat pe acestea una cu cealaltă, obținând astfel un model de asociere. Conform acestui model fiecare scenă corespunde unui moment specific în cadrul ansamblului narativ, asociindu-se în moduri diferite în ilustrarea sacramentului Peninței.

**The Sacrament of Penance. An Iconographic Approach of the Carved Scenes
on the Porch of the Protestant Church in Hosman, Sibiu County**

The western porch of the protestant church of Hosman is a sample of Romanesque style, a style which was brought to Transylvania by the Saxon colonists. Among its decorative elements, including column's capitals decorated with patterns very similar to those of the western *Giant Portal* of Viennese St. Stephen's Cathedral, we have identified a different approach of carved figures, clustered in specific religious themes.

As we considered the themes represented in the arches of the porch as a narration with specific meaning, after the individual identification of each scene we have connected them to one another, finding as result a pattern of association.

---

* Vorliegender Beitrag ist das Ergebnis einer Untersuchung, die im Rahmen des „Operationellen Strukturprogramms für Humankapitalentwicklung“ durchgeführt wurde (POS DRU 7706), „Die wachsende Rolle der Doktoratsstudien und der Kompetitivität der Doktoranden in einem vereinten Europa“, cofinanziert durch den Europäischen Sozialfond des Operationellen Strukturprogramms für Humankapitalentwicklung 2007–2013.

** Sebastian Corneanu, Doktorand an der „Lucian Blaga“-Universität, Hermannstadt/Sibiu.

According to this pattern, each part of the assembly corresponds to a specific moment in the framework of the general narration, associated in various ways in the process of illustrating the sacrament of Penance.

Keywords: iconography, Romanesque, porch, sculpture, penance, sacrament, confession, prayer, salvation, church, Hosman, Transylvania, Sibiu County.

**ZUM WORTBILDUNGSPARADIGMA *WORTBILDUNGSNEST*
IM *SIEBENBÜRGISCH-SÄCHSISCHEN*, DAS AUFGRUND
RUMÄNISCHER LEHNLEXIKATE ENTSTEHT (MIT FALLBEISPIELEN)**

SIGRID HALDENWANG*

**Cu privire la formarea unei *construcții lexicale* („*Wortbildungsnest*”) în *graiurile săsești din Transilvania*, pe baza unor împrumuturi din limba română
(cu exemplificări)**

Dicționarul graiurilor săsești din Transilvania, care valorifică, după principii științifice, tezaurul lexical al celor 243 de graiuri săsești, include și multe împrumuturi, cuvinte preluate în decursul unei conviețuiri îndelungate cu populația română și maghiară din limbile acestora. În lucrarea de față mă voi referi la o *construcție lexicală* („*Wortbildungsnest*”) formată pe baza unor lexeme împrumutate din limba română. Aceste lexeme dispun formal și semantic de un morfem de bază identic. Acest morfem constituie miezul construcției lexicale respective.

**About *Word Formation Paradigm* “*Wortbildungsnest*” (word formations with the same nucleus word which linguistically speaking constitute a nest) which occur in the *Transylvanian-Saxon dialect* based on loan words from Romanian
(case studies are included)**

My article relating to word formation deals with examples of “*Wortbildungsnestern*” in the Transylvanian-Saxon dialect based on borrowings from Romanian words, which I encountered as lexicographer during my longstanding years of work on a Transylvanian-Saxon dictionary. All dialect case studies are shown and explained in their context.

Keywords: loan word, Transylvanian-Saxon, morpheme, nucleus word, word formation.

1. Vorbemerkungen

Der siebenbürgisch-sächsische Dialekt, der in Form von Ortsmundarten in 243 Ortschaften, hauptsächlich in Dörfern gesprochen wurde, gehört zu den

---

* Dr. Sigrid Haldenwang, wissenschaftliche Mitarbeiterin 1. akad. Grades, Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt/Sibiu; B-dul Victoriei Nr. 40, Ro-550024 Sibiu; Tel.: 0040-269-212604; E-Mail: sigridhaldenwang@yahoo.de.

**BIBLISCHE ANTHROPONYME ALS BESTANDTEILE
VON PHRASEOLOGISMEN. FORMAL-SEMANTISCHE
ÜBEREINSTIMMUNGEN UND GEGENSÄTZE IM DEUTSCHEN,
RUMÄNISCHEN UND FRANZÖSISCHEN**

MIHAI CRUDU*

***Antroponime biblice – componente ale unor frazeologisme.
Similitudini și diferențe formal-semantic în limba germană, română și franceză***

Studiul de față își propune să analizeze contrastiv câteva frazeologisme ce conțin antroponime biblice, în limbile germană, română și franceză. Am supus unei analize semantice și formale câteva expresii germane, obținând mai multe posibilități de combinare între frazeologismele din germană și echivalentul lor în română și franceză. Concluzionând, am justificat similitudinile și totodată diferențele privitoare la formă și conținut prin apartenența frazeologismelor din cele trei limbi discutate la același spațiu cultural european.

***Biblical Anthroponyms – Phraseological Units.
Formal Semantic Similarities and Differences in German, Romanian and French***

This study aims at investigating contrastively a few phraseological units containing biblical anthroponyms in German, Romanian and French. We submitted some German expressions to a semantic and formal scrutiny, obtaining many possibilities of combinations between the phraseological units in German and their equivalent in Romanian and French. As a conclusion, we justified the similarities and differences concerning form and content between the expressions in the three languages by their affiliation to the same cultural European space.

Keywords: biblical anthroponyms, phraseological units, semantic and formal similitude vs. opposition.

* Mihai Crudu, Student an der Universität „Ștefan cel Mare“ in Suceava (Rumänien), Fakultät für Sprache und Kommunikationswissenschaften; bereitet seine Abschlussarbeit im Fachbereich „Übersetzungswissenschaft“ vor; unterrichtet zugleich DaF im Lyzeum der Stadt; Dienstanschrift: Suceava, Str. Narciselor, Nr. 5E; Telefon: +40 745 971 348; E-Mail: mihai_crd@yahoo.com.

DAS RUMÄNISCHE KÖNIGSPAAR IN HERMANNSTADT/SIBIU

GUDRUN-LIANE ITTU*

Vizita cuplului regal al României la Sibiu

La 23 iunie 1921, Sibiul a primit vizita Majestăților Lor Regale, regele Ferdinand și regina Maria, eveniment reflectat amănunțit și în principalul cotidian de limbă germană, *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*. Scopul înaltei vizite a fost inspectarea „Școlii militare de cavalerie”. Dacă regele s-a aflat pe parcursul întregii zile în ambianța cazonă a „Școlii militare de cavalerie”, regina a avut un timp de respiro, folosit pentru o scurtă vizită la Cisnădioara, unde a văzut tradiționala mobilă pictată a sașilor, precum și sobe din cahle, și la Cisnădie, unde a vizitat cetatea bisericească.

The Visit of the Romanian Royal Couple in Sibiu

On the 23rd of June 1921 their Royal Majesties, King Ferdinand and Queen Maria, paid a visit to the city of Sibiu, an event reflected in detail by the German daily newspaper *Siebenbürgisch-Deutsches Tageblatt*. The main aim of the visit was an on-site inspection of the Cavalry Military School. While his Majesty the King spent the day in the school, Queen Maria visited the village of Cisnădioara/Michelsberg, where she was shown traditional Saxon painted furniture and cockle stoves, and the city of Cisnădie/Heltau, where the fortified church was visited.

Keywords: King Ferdinand, Queen Maria, visit, Sibiu, Cavalry Military School, Cisnădioara, Cisnădie.

---

* Dr. Gudrun-Liane Ittu, Forscherin III. akad. Grades (Fachbereich: Kulturwissenschaft) im Forschungsinstitut für Geisteswissenschaften Hermannstadt. Dienstanschrift: Institutul de Cercetări Socio-Umane, B-dul Victoriei 40, Ro-550024 Sibiu; E-Mail: ittu@icsusib.ro; Telnr.: (0040)269212604.

**GEGEN NEUE SIEBENBÜRGISCHE GESCHICHTSTHEORIEN
EINE STELLUNGNAHME ZU HORST KLUSCH***

HARALD ZIMMERMANN**

**Împotriva unor noi teorii istorice despre Transilvania. Cu privire la cartea
lui Horst Klusch *Zur Ansiedlung der Siebenbürger Sachsen* (București, 2001)
și la eseul acestuia „Septem Castra – Siebenbürgen”
(în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, vol. 51/2008)**

În numărul 51/2008 al revistei noastre am publicat lucrarea lui Horst Klusch „Septem-Castra – Siebenbürgen”, lucrare în care etnograful și istoricul amator expunea o nouă teorie privind așezarea sașilor în Transilvania, conștienți fiind că reacțiile din partea specialiștilor nu vor lipsi. Reputatul medievalist Harald Zimmermann ne-a trimis lucrarea de mai jos, în care demonstrează punct cu punct că teoria amatorului nu se susține, întrucât a ignorat evidențe istorice și a citit greșit mai multe documente de arhivă.

**Against New Transylvanian Historical Theories. An Opinion on the Book
of Horst Klusch *Zur Ansiedlung der Siebenbürger Sachsen* (București, 2001)
and on his Essay “Septem Castra – Siebenbürgen” (in *Forschungen
zur Volks- und Landeskunde*, vol. 51/2008)**

In issue nr. 51/2008 of our review we have published a new theory concerning the colonization of the Saxons in Transylvania, elaborated by the ethnographer Horst Klusch, being aware of the fact that experts will comment on it. Harald Zimmermann, one of Europe's leading medievalists, sent the following report, in which he deconstructed all of Klusch's reasoning. The expert demonstrates that the amateur historian ignored historic evidence and also read incorrectly some of the archival material.

Keywords: Transylvania, historical theories, Transylvanian Saxons, colonization.

* Horst Klusch, *Zur Ansiedlung der Siebenbürger Sachsen*. Bukarest, 2001; Ders., *Septem Castra – Siebenbürgen*, in *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, 51 (2008), S. 151–159.

** Prof. Dr. h.c. mult. Dr. Dr. Harald Zimmermann, Universität Tübingen, Philosophische Fakultät, Abteilung: Mittelalterliche Geschichte, E-Mail: harald.zimmermann@uni-tuebingen.de.